

Humanismen och den sekulära skolan

Den värdegrund och kunskapssyn som enligt skollag och läroplaner ska prägla den svenska skolan överensstämmer till stor del med humanismens ideal. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Den ska vara saklig och allsidig i sin utformning. Skolan ska främja pluralism och respekt för andra människor genom att klargöra både rättigheter och skyldigheter.

Skollagen säger även att undervisningen ska vara icke-konfessionell. Men en fristående skola får ha en konfessionell inriktning, så länge allt deltagande i religiösa aktiviteter är frivilligt.

Humanisterna ser problem med skollagen och dess tillämpning i dagens svenska skola. Det finns fortfarande en stark betoning av kristendomen i läroplanen för religionskunskap. Skolavslutningar med kristna inslag förekommer alltjämt. Förekomsten av konfessionella friskolor leder i praktiken till att barn delvis avskämmas från andra livsåskådningar eller trosriktningar än föräldrarnas.

Det finns mycket att göra innan den svenska skolan kan beskrivas som verkligt sekulär.

- Undervisning och läroböcker som strider mot vedertagna naturvetenskapliga teorier eller etablerade fakta bör inte förekomma.
- Skolans undervisning ska förmedla objektiv kunskap *om* religionerna, inte uppfostra eleverna i någon särskild religiös lära.
- Hänvisning till kristen tradition bakom läroplanens etiksyn bör tas bort. Kristendomens starka ställning i kursplanerna kan inte motiveras i ett mångreligiöst sekulärt samhälle.
- Ämnet religionskunskap bör benämnas livsåskådningskunskap och vidgas till innehållet. Undervisning om både sekulära och religiösa livsåskådningar ska bedrivas med fokus på dessas teoretiska grund och praktiska konsekvenser för individ och samhälle.
- Religiösa ceremonier, som kristna skolavslutningar eller gemensamma bönestunder, hör inte hemma inom undervisningsväsendet i ett sekulärt samhälle.
- Humanisterna tolkar den europeiska barnkonventionens artikel 14 så att barnets rätt till allsidig undervisning går före föräldrarnas eventuella intresse att bestämma filosofisk eller religiös inriktning för sina barn.
- Konfessionella friskolor ska inte tillåtas inom det obligatoriska skolväsendet. Huvudmannen för en skola får inte representera en ideologisk livssyn med intressen eller värderingar som skiljer sig från dem som uttrycks i den svenska skollagen. Så länge konfessionella skolor tillåts måste samhället utöva effektiv kontroll, så att inga elever utsätts för religiös undervisning och påverkan.